

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XXXV. — Izdan in razposlan 2. dne maja 1911.

Vsebina: (Št. 82 in 83.) 82. Dopustilnica za lokalno železnico od Gmundena v Borchdorf. — 83. Razglas o preložbi pomožnega carinskega urada Moena v S. Pellegrino.

82.

Dopustilnica z dne 20. aprila 1911. l.

za lokalno železnico od Gmundena v Borchdorf.

Na podstavi Najvišjega pooblastila podeljujem v porazumu z udeleženi ministri mestni občini Gmunden po pogojih in načinih, določenih v nastopnem, v zmislu določil zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) ter zakona z dne 8. avgusta 1910. l. (drž. zak. št. 149) dopustilo za gradnjo in obrat lokalne železnice z ozkim tirom od Gmundena v Borchdorf.

§ 1.

Za železnico, ki je predmet te dopustilnice, uživa koncesijonarka v členih VI do XII zakona z dne 8. avgusta 1910. l. (drž. zak. št. 149) omenjene ugodnosti.

§ 2.

Koncesijonarka je dolžna, gradnjo dopuščene železnice dokončati najdalje v enem letu, računaje od današnjega dne, in dodelano železnico izročiti javnemu prometu ter tudi vzdrževati po njej obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo.

Da se bode držala gorenjega roka za gradnjo ter da izvrši in opremi železnico, kakor zahteva dopustilo, naj dá koncesijonarka na zahtevo c. kr. državne uprave zagotovilo, položivši primerno varščino v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevala gorenja dolžnost, se sme izreči, da je zapala ta varščina.

§ 3.

Da izdela dopuščeno železnico, se podeljuje koncesijonarki pravica razlastitve po določilih dotedajšnjih zakonitih predpisov.

Ista pravica se podeljuje koncesijonarki tudi zastran tistih dovlačnic, ki se morda naredé in o katerih bi c. kr. državna uprava spoznala, da je njih naprava v javni koristi.

§ 4.

Koncesijonarki se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice ravnati po vsebini te dopustilnice in po dopustilnih pogojih, postavljenih po c. kr. ministru za železnice, ter po semkaj merečih zakonih in ukazih, zlasti po zakonu o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in po redu za obrat železnic z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.),

potem po zakonih in ukazih, ki se dadó morda v bodoče. Kar se tiče obrata, se odpuščajo varnostne naredbe in prometni predpisi, obseženi v redu za obrat železnic in v dotičnih dodatnih določilih, toliko, kolikor se bo to z ozirom na posebne prometne in obratne razmere, posebno na zmanjšano vozno brzino zdelo dopustno c. kr. ministrstvu za železnice, in gledé tega bodo veljali posebni obratni predpisi, ki jih izdá c. kr. ministrstvo za železnice.

§ 5.

Vojaščina se mora prevažati po znižanih tarifnih cenah. Za uporablanje vojaške tarife ob odpravi oseb in reči se bo v tem oziru ter gledé polajšil potujočim vojaškim osebam ravnati po določilih, ki bodo vsakčas veljala pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila se uporabljajo túdi na deželno brambo in črno vojsko obeh državnih polovic, na tirolske deželne strelce ter na orožnike in to ne samo ob potovanju na račun državne blagajnice, ampak tudi, kadar potujejo te osebe službeno na svoj račun na orožne vaje in kontrolne zборе.

Koncesijonarka je dolžna pristopiti k dogovoru, sklenjenemu med avstrijskimi železniškimi družbami zastran nabave in imetja opremnih reči za prevažanje vojakov, zastran vzajemnega pripomaganja z osebjem in z vozili za večje vojaške prevoze, dalje pristopiti k vsakčas veljajočim predpisom o železništvu za čas vojne ter k dodatnemu dogovoru, ki je obveljal 1. dne junija 1871. l. o prevozu takih bolnikov in ranjencev, katere je na račun vojaške blagajnice prevažati ležeče.

Vsakčas veljajoči predpis za vojaške prevoze po železnicah, potem vsakčas veljajoči predpisi o železništvu za čas vojne zadobé za koncesijonarko moč in veljavo z dnem, katerega se prične po dopuščeni železnici obrat. Predpisi enake vrste, ki se izdadó šele po tem času, pa se ne objavijo v državnem zakoniku, zadobé za koncesijonarko veljavnost tedaj, čim se ji naznanijo uradno.

Te dolžnosti ima koncesijonarka samo toliko, kolikor se zdi njih izpolnjevanje izvršljivo z ozirom na sekundarni značaj železniške proge in na olajšila, podeljena vsled tega gledé naprave, opreme in vrste obrata.

Koncesijonarka je dolžna oddajaje službe se ozirati v zmyslu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) na doslužene podčastnike iz c. in kr. vojske, c. in kr. vojne marine in c. kr. deželne brambe.

§ 6.

Za prevažanje civilnih stražnih čet (varnostne straže, finančne straže i. e.) naj slično veljajo znižani tarifni postavki, veljajoči za vojaške prevoze.

§ 7.

Koncesijonarka nima pravice oddajati obrat dopuščene železnice tretjim osebam, razen če c. kr. državna uprava to izrečno dovoli.

§ 8.

Koncesijonarka je dolžna skrbeti za oskrbo svojih uslužbencev v onemoglosti in starosti in za oskrbo njihovih družin in v ta namen pristopiti k pokojninskemu zavodu zveze avstrijskih lokalnih železnic, ako se ne bi za dopuščeno železniško podjetje ustanovila posebna pokojninska blagajnica z vsaj enakimi ugodnostmi za ude, oziroma z vsaj enakimi dolžnostmi za koncesijonarko, kakor pri imenovanem pokojninskem zavodu.

To oskrbo je izvršiti tako, da mora koncesijonarka ali podjetje, ki stopi na njeno mesto, zglasiti stalne uslužbence z dnem, katerega se stalno namestijo, izmed drugih uslužbencev pa vsaj tiste, ki opravljajo službo kakor vozovodje, sprevodniki, čuvaji ali postajski služabniki, ob primerni uporabi najpozneje, ko so dovršili tri službena leta, pri pokojninskem zavodu zveze avstrijskih lokalnih železnic, oziroma pri svoji pokojninski blagajnici.

Ustav pokojninske blagajnice ter vsaka njegova izprememba potrebuje odobrenja c. kr. ministrstva za železnice.

§ 9.

Koncesijonarka ima dolžnost, po pogojih in pridržkih, navedenih v členu XXV zakona z dne

8. avgusta 1910. l. (drž. zak. št. 149), vsakčas dopuščati c. kr. državni upravi na njeno zahtevanje skupno rabo železnice za promet med že obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se šele napravijo in bodo v državnem obratu, in to takó, da bo imela c. kr. državna uprava pravico, prosto določevaje tarife, za primerno odškodnino odpravljati ali dajati odpravljati cele vlake ali posamezne vozove po skupno porabljeni železnici ali posameznih njenih delnih kosih.

§ 10.

Koncesijonarki se daje pravica, da s posebnim dovoljenjem c. kr. državne uprave in s pogoji, ki jih postavi, naredi delniško družbo, ki stopi v vse pravice in zaveznosti koncesionarke.

Družbena pravila ter obrazci delnic, ki se izdadó, potrebujejo odobrenja c. kr. državne uprave.

Koncesijonarki se priznava pravica, da za prednostno posojilo, ki ga najme, izda delne zadolžnice po pogojih, ki jih določi c. kr. državna uprava; obrazci prednostnih obligacij, ki se izdadó, potrebujejo odobrenja c. kr. državne uprave.

Znesek resnične ter nominalne napravne glavnice potrebuje odobrenja c. kr. državne uprave.

Pri tem veljaj to načelo, da se ne smejo razen stroškov, ki se res porabijo za sestavo projekta, za gradnjo in uredbo železnice, vštevši nabavo vozil, ter za dotacijo glavnične reserve, ki jo določi c. kr. državna uprava, in se prav izkažejo, prištevši interkalarni obresti, ki se res izplačajo med grajenjem, in kar bo morda res kurzne izgube ob dobavi glavnice, postavljati v račun nikakršni drugi stroški.

Ako bi bilo po dogradbi železnice treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne uredbe, se smejo dotični stroški prišteti k napravnim glavnicam, če je privolila c. kr. državna uprava v namerjane nove stavbe ali v pomnožitev obratnih uredb in se stroški prav izkažejo.

Vso napravno glavnico je odplačati v času, dokler bo trajalo dopustilo, po razdolžnem črtežu, ki ga odobri c. kr. državna uprava.

§ 11.

C. kr. državna uprava si pridržuje pravico, da sme dopuščeno železnico, ko bo dodelana in v obrat oddana, odkupiti vsakčas po nastopnih določilih:

1. Da se določi odkupnina, se seštejejo letni čisti doneski, kar jih bo imelo železniško podjetje v poslednjih sedmih letih pred odkupom; od tega se odbijejo čisti doneski najslabjših dveh let in potem se izračuni poprečni čisti donesek ostalih petih let.

2. Ako se železnica odkupi pred pretekom časne davčne prostosti, ustanovljene v § 1, je za ostalo dobo davčne prostosti tako najdeni poprečni čisti donos teh petih let odkupna renta, ki se izplača davka prosto. Za čas po preteku davčne prostosti je hkratu ovedeti odkupno rento tako, da se od donosov, privzetih v poprečni račun, izračuni davek z dokladami vred po odstotnem postavku dotičnih let in se odbije od donosov. K ostanku se z ozirom na desetodstotni davek, ki ga je odslej plačevati od odkupne rente po § 131, lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), prišteje pribitek v višini ene devetinke tega čistega donosa.

3. Če bi se pa železnica odkupila po preteku časne davčne prostosti, določene v § 1, tedaj je ob preračunu letnih čistih donosov z davki, dokladami in drugačnimi javnimi davščinami, ki zadenejo odkupljeno železniško podjetje, ravnati kakor z obratnimi stroški.

Če ni bilo davčne dolžnosti gledé vseh let, privzetih v poprečni račun, tedaj je tudi za davka prosta leta preračunati davek z dokladami vred po odstotnem postavku dotičnih let ter ga odbiti od donosa.

K tako najdenemu poprečnemu čistemu donesku pa je z ozirom na desetodstotni davek, ki ga je plačevati od odkupne rente po § 131, lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), prišteti pribitek v višini ene devetinke tega čistega donosa.

4. V zmyslu spredaj stojećih določil ovedeni poprečni čisti donesek je potem koncesijonarki kakor odškodnino za odkup železnice v še ostali dobi dopustila izplačevati v polletnih obrokih 30. dne

junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti.

5. Ako bi se pa železnica odkupila pred preteklim sedmim obratnim letom, ali kadar bi po spredaj stoječih določilih v odstavkih 1 do 3 najdeni poprečni čisti donos brez pribitka, navedenega v odstavkih 2 in 3, ne dosegel vsaj letnega zneska, ki je enak letnini, potrebni za počrtežno obrestovanje in razdolžbo z odobrilo c. kr. državne uprave v založbo vštevnih napravnih stroškov vzprejetega, železniško-knjižno zagotovljenega posojila, prištevši tisto letnino, ki je potrebna za štiriodstotno obrestovanje in razdolžbo po c. kr. državni upravi odobrene delniške glavnice, v času, dokler bo trajalo dopustilo, tedaj bodi odškodnina, ki naj jo dá država za odkup železnice, v tem, da država plačuje spredaj navedeno letnino v polletnih obrokih, 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti, ter da povrne koncesijonarki rentnino, ki jo je plačevati od te odkupne rente.

6. Državi se pridržuje pravica prevzeti, da kadarkoli namesto koncesijonarke sama plača posojila, najeta v dobavo novcev za dopuščeno železnico, v znesku, ki v času odkupa še ni poplačan po odobrenem razdolžnem načrtu; v tem primeru je odkupno rento, ki jo je plačati, znižati za potrebščino za obrestovanje in razdolžbo oznamenjene glavnice posojila ter, ako pride tako, za tej potrebščini primerno kvoto pribitka, ki ga je v zmyslu določil odstavkov 2 in 3 prišteti poprečnemu donosu.

7. Državi se nadalje pridržuje pravica, da sme kadarkoli na mesto še ne dospelih rentnih plačil, ki jih je po določilih spredaj stoječih točk plačevati koncesijonarki, plačati glavnico, ki je enaka glavnici diskontovani vrednosti tega plačila, po štiri odstotna na leto, računaje obresti od obresti — seveda odbivši pribitek, obsežen morda v zmyslu določil odstavkov 2 in 3 v teh plačilih; pri tem bodi podstava diskontovanju letnine za glavnico prednostnih obligacij obrestna mera $4\frac{1}{2}$ odstotka, letnine za delniško glavnico pa obrestna mera 4 odstotkov na leto.

Ako se država odloči plačati to glavnico, plačaj jo v gotovini ali v državnih zadolžnicah, kakor si to izbere sama. Državne zadolžnice je pri tem računati po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravpo

preteklem polletju uradno zaznamovali na dunajski borzi o državnih zadolžnicah enake vrste.

8. Po odkupu železnice in z dnem tega odkupa pride država, izplačavši odškodnino, predpisano v št. 1 do 7, brez daljnje odplate v bremen čisto, oziroma samo s še nepoplačanimi ostanki z odobrilo c. kr. državne uprave najetih posojil obremenjeno last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi preničnimi in nepreničnimi rečmi, vštévši vozila, zaloge gradiva in blagajnične zaloge, dovlačnice, ki so eventualno last koncesijonarke, in postranska opravila ter iz napravne glavnice narejene obratne in glavnice reserve, kolikor niso bile že določili primerno uporabljene z odobrilo c. kr. državne uprave.

9. Sklep c. kr. državne uprave o izvrševanju državne odkupne pravice, ki se mora zgoditi vselej s pričetkom koledarskega leta, se v obliki izjave priobči železniškemu podjetju najpozneje do 31. dne oktobra neposrednje zadnjega leta pred odkupom.

V tej izjavi se določi:

- a) čas, od katerega se odkupi železnica;
- b) železniško podjetje, ki je predmet odkupa, in drugi imovinski predmeti, ki naj, bodisi kakor pritiklina železniškega podjetja, bodisi v poplačilo terjatev države ali iz drugih pravnih naslovov preidejo na državo;
- c) znesek odkupnine, ki jo država plača železniškemu podjetju, eventualno s pridržkom poznejše poprave odkupne cene (št. 1 do 7), ki jo je ovedeti začasno, z navedbo plačilnega roka in plačilnega kraja.

10. C. kr. državna uprava si pridržuje pravico, vročivši odkupno izjavo postaviti hkratu posebnega komisarja, ki naj pazi na to, da se stan imovine od tega časa počenši ne izpremeni na škodo državi.

Vsaka prodaja ali obrememba neprečnih imovinskih predmetov, navedenih v odkupni izjavi, potrebuje od časa odkupne izjave pritrditve tega posebnega komisarja.

Isto velja o vsakem prevzetju novih dolžnosti, ki segajo čez mejo rednega opravnega obrata ali povzročajo trajno obremenitev.

11. Koncesijonarka je dolžna poskrbeti za to, da bo mogla c. kr. državna uprava dne, ki je ustanovljen za odkup, prevzeti fizično posest vseh v odkupni izjavi navedenih imovinskih predmetov.

Ako bi koncesijonarka ne izpolnila te dolžnosti, ima c. kr. državna uprava pravico, tudi brez privolitve koncesijonarke in brez sodnega posredovanja prevzeti v fizično posest oznamenjene imovinske predmete.

Počenši s časom odkupa se bo odkupljena železnica obratovala za račun države, in potemtakem so vsi obratni dohodki na korist, vsi obratni stroški pa na škodo državi.

Čisti doneski, ki se pokažejo po obračunu do časa odkupa, ostanejo železniškemu podjetju, ki pa mora tudi samo poravnati vse iz gradnje in obrata železnice do gorenjega časa nastajajoče obračunske dolžnosti in drugačne dolgove.

12. C. kr. državna uprava si pridržuje pravico, da na podstavi odkupne izjave (št. 9) vknjiži državno lastninsko pravico na vseh nepremičnih imovinskih predmetih, ki preidejo vsled odkupa na državo.

Koncesijonarka je dolžna, c. kr. državni upravi, ako bi se to zahtevalo, na razpolago dati pravne listine, katere bi bile morda še potrebne z njene strani.

§ 12.

Dopustilna doba in ž njo vred v § 9., lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba zoper napravo novih železnic se določa na devetdeset (90) let, računaje od današnjega dne, ter mine po izteku tega roka.

C. kr. državna uprava sme po pogojih, navedenih v § 16, izreči, da je izgubilo dopustilo moč tudi pred iztekom gorenjega roka.

§ 13.

Ko mine dopustilo in tistega dne, katerega mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena lastnina in užitek dopuščene železnice in vsega premičnega in nepremičnega pristojsstva, vštrevši vozila, zaloge gradiva in blagajnične zaloge, dovlačnice, ki so eventualno last koncesijonarke, in postranska opravila, ter iz napravne glavnice narejene obratne in glavnične rezerve, kolikor niso bile že določiliu primerno uporabljene z odobrilom c. kr. državne uprave.

§ 14.

Ko mine to dopustilo, kakor tudi, ko se odkupi železnica (§ 11), obdrži koncesijonarka last rezervnega zaklada, napravljenega iz lastnih donosov podjetja, in pa kar bi imela po obračunih terjati, potem tudi last posebnih naprav in poslopjij, narejenih in pridobljenih iz lastne imovine, katera si je koncesijonarka sezidala ali pridobila sama po pooblastilu c. kr. državne uprave z izrečnim pristavkom, da te reči niso pritiklina železnice.

§ 15.

C. kr. državna uprava ima pravico se prepričati, da je gradnja železnice ter obratna uredba po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo ali pa odpravijo.

C. kr. državna uprava ima tudi pravico, po odposlanem organu pregledovati gospodarstvo, in posebno po nadzornih organih, pošiljanih ob stroških koncesijonarke, kakorkoli se ji zdi primerno, pregledovati, da se izvaja gradnja po projektu in pogodbi.

Ako se napravi delniška družba, ima komisar, ki ga postavi c. kr. državna uprava, tudi pravico, kolikorkrat se mu zdi primerno, hoditi v seje upravnega sveta ali drugega zastopa, ki bo veljal za predstojništvo družbe, ter na občne zboré, in tam ustavljati vse sklepe in odredbe, nasprotne morda zakonom, dopustilu ali družbenim pravilom, oziroma kvarne javnim koristim; toda v takem primeru je komisarjeva dolžnost, si izprostiti takoj odločbo c. kr. ministrstva za železnice, ki jo je dati brez odloga in ki veže družbo.

§ 16.

C. kr. državni upravi se nadalje pridržuje pravica, da se sme, ako bi se poleg vsega poprejšnjega

svarila večkrat prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, poprijeti zoper to zakonom primernih naredeb ter po okoliščinah izreči, da je izgubilo dopustilo moč še pred iztekom dopustilne dobe. Zlasti se sme izreči, da je dopustilo izgubilo moč še pred potekom dopustilne dobe, ako se ne bi izpolnile dolžnosti, v § 2 ustanovljene o dovršitvi gradnje in o začetku obrata, kolikor bi se kak prestop roka ne mogel opravičiti v zmislu § 11, lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

Glabiński s. r.

83.

Razglas finančnega ministrstva z dne 26. aprila 1911. l.

**o preložbi pomožnega carinskega urada Moena
v S. Pellegrino.**

Doslej v Moeni (Tirolsko) postavljeni pomožni carinski urad II. razreda se je prestavil v S. Pellegrino in je tam že začel svoje poslovanje.

V oblastih tega carinskega urada se ne izpreminja nič.

Meyer s. r.